

ACTA DE LA SESSIÓ DE CONSTITUCIÓ DE LA COMISSIÓ DE SEGUIMENT DEL PLA D'USOS DE CIUTAT VELLA

Dia i hora: 8 d'abril de 2025 a les 18.30h

Lloc: Seu del Districte de Ciutat Vella

Assistència a la reunió

Per part de l'Ajuntament de Barcelona (20):

Albert Batlle, regidor del Districte de Ciutat Vella
Ivan Pera, Comissionat del Pacte per Ciutat Vella
Teresa Martí, Direcció de Llicències i Espai Públic del Districte de Ciutat Vella
Ana Olalla, Departament de Llicències i Inspecció del Districte de Ciutat Vella
Júlia Quintela, Directora Serveis a les Persones i al Territori del Districte de Ciutat Vella
Carmen Zapata, Comissionada de la Nit de l'Ajuntament de Barcelona
Montserrat Surroca, Comissionada de Convivència de l'Ajuntament de Barcelona
Mar Santamaria, equip redactor del Pla d'Usos (300.000 Km/s)
Josep Alió, Direcció de Serveis de Planejament de la Gerència d'Urbanisme
Marta Triquell, Direcció de Serveis de Planejament de la Gerència d'Urbanisme
Alex Montes, Direcció General de Foment de Ciutat
Aina Pedret, Foment de Ciutat
Pere Sirvent, Gerència de l'Institut Municipal de Mercats
Alex Roman, Grup Municipal Junts
Josep Boronat, Grup Municipal ERC
Antonio Juan López Saez, Grup Municipal PP
Victor Martí, Grup Municipal PP
Sonia Devesa Rius, Grup Municipal PP
Elena Guim Vallejo, Grup municipal BComú.
Gerard Lillo, Departament de Participació
Salut Gallego, Departament de Participació
Arnau Boix, suport del Departament de Participació

Per part de la ciutadania, entitats i col·lectius (30, 10 dones i 20 homes):

Abdul Razzaq Sadiq, Associació Casal Pakistanès a Catalunya
Albert Enrich, ACIB
Albert Mestres Castelló, Associació de Veïns i Comerciants de Via Laietana
Ana Velasco, Gremi d'Hotels de Barcelona
Antonio Cuesta, Associació Veïnes i Veïns de l'Illa del Raval Sud
Antonio Martínez, Associació Veïnes i Veïns del Raval



David Andrés, Gremi de Restauració
David López Fernandez, FECASARM
Fatima Mellado. ASACC
Fernando Martínez, FECALON
Isabel Rodriguez, Barna Centre
Javier López, Associació de Comerciants de Pelai Centre i rodalies
Jordi Bordas Villalba, Eix Comercial Raval
Josep Maria Roig, Associació Establiments Emblemàtics
Juan Carlos Arriaga, Born Comerç
Manel Martinez, Associació Veïnes i Veïns Barceloneta
Marta Jaimez, Barcelona Oberta
Miquel Prats, FAVB
Montse Bosc, Consell de Gremis
Noemí Benito, Intercol·legial. Col·legis professionals
Nuria Navarro, PIMEC
Patricia Ferrer, Associació Amics i Comerciants de Pl. Reial
Pau Bosch, Amics de la Rambla
Ramon Mas, Gremi de Discoteques de Barcelona
Roger Gaspa, Foment del Treball
Roser Burata, CEDAC
Toni Albadalejo, ADETCA
Xavier Claveguera, Associació de paradistes del Mercat Santa Caterina
Xavier Torras, Barnaport - Ass. Comerciants Pla de Palau
Yolanda Vierbucher, Associació de comerciants Nou de la Rambla

Ordre del dia

1. **Benvinguda institucional**
2. **Antecedents Pla d'Usos**
3. **Explicació tècnica**
4. **Torn obert de paraules**
5. **Cloenda**

Desenvolupament de la sessió

La sessió s'inicia seguint l'ordre del dia previst:

1. Benvinguda i antecedents

Albert Batlle dona la benvinguda, agraeix l'assistència i contextualitza la sessió destacant la importància per al districte de dotar-se d'un nou Pla d'Usos.



Iván Pera fa una breu introducció de l'estat dels treballs referents a la redacció del Pla d'Usos de Ciutat Vella tot remarcant, com succeeix en el marc del Pacte per Ciutat Vella, la importància del diàleg i el debat amb el conjunt d'agents del districte, especialment de l'àmbit econòmic i comercial.

Gerard Lillo, exposa les previsions de participació ciutadana en el context de la redacció d'aquest Pla d'Usos. Subratlla que serà un procés amb garanties, amb tota la documentació pública i transparent. Explica que la voluntat és que totes les persones estiguin informades i participin tant a la diagnosi com a les propostes de regulació del pla, i que puguin fer tot el seguiment del procés de tramitació.

Exposa el calendari del procés, tot recordant la suspensió de llicències vigent des de juny de 2024. Des de llavors, s'han iniciat els treballs previs, la contractació del suport tècnic i s'ha realitzat una diagnosi preliminar. Amb data d'avui es constitueix la Comissió de Seguiment del procés participatiu i del Pla d'Usos, on s'exposa la diagnosi preliminar i s'hi incorporaran les aportacions que facin avui les persones assistents.

Recorda que es preveu fer una altra sessió de Comissió de Seguiment abans d'estiu (maig-juny), i que tota la informació relativa al procés estarà a la plataforma Decidim.Barcelona

<https://www.decidim.barcelona/processes/plausosciutatvella2025>

Hi ha la previsió d'aprovar definitivament el Pla d'Usos de Ciutat Vella al juny de 2026.

Es projecta un vídeo pedagògic sobre què són els Plans d'Usos
<https://www.youtube.com/watch?v=YvYH1DmSuGg>

2. Explicació general

Iván Pera, inicia l'explicació tècnica a partir de la presentació projectada, fent un breu esment dels objectius generals d'aquest Pla d'usos <https://ajbcn-decidim-barcelona.s3.eu-west-1.amazonaws.com/t595mk13gh8xzvrqumgae3z5wxms>. Posa en valor les voluntats expressades a les sessions participatives prèvies al respecte dels usos i el comerç a Ciutat Vella.

Ana Olalla, explica el treball de diagnosi en curs, i remarca que proposen fer-lo des d'una mirada global de ciutat, i no només de districte.

Presenta l'àmbit d'actuació, i recorda que això implica la suspensió de dos Plans d'usos actuals. Diu que l'estratègia és treballar amb una sola zona per a regular tot el districte, tot i que amb alguns matisos i especificitats.

Mar Santamaria, explica que una de les claus d'aquest Pla d'usos rau en com tractar la barreja de l'habitatge amb el comerç al districte, i com es pot equilibrar aquesta dualitat. Recorda que tenen de referència el Pla d'Usos de 2018, que també van redactar des del seu equip.

Explica que la diagnosi preliminar s'ha centrat a entendre les característiques del teixit urbà de Ciutat Vella i en identificar quines són les activitats que hauria de regular el Pla d'usos.

Comenta les primeres tasques fetes, especialment el cens d'activitats i les seves classificacions.

Adverteix que el Pla d'usos només incideix en una part de l'univers de les activitats comercials del districte.

Ana Olalla explica que han censat totes les activitats a peu de carrer, tant de serveis com de venda al detall. De totes elles (unes 4.200 activitats) el Pla només podrà incidir sobre una part (unes 2.600). Per acabar, fa un repàs de totes les tipologies i epígrafs d'activitats revisades al treball de camp per construir el cens.

Gerard dona pas al torn de paraules.

3. Torn obert de paraules

- F.M. de FECALON, troba a faltar haver visibilitzat els problemes que han detectat en la diagnosi preliminar, i considera que l'oci nocturn està infrarrepresentat en el global de les activitats inventariades i exposades. No troba bé fer una suspensió de llicències, perquè afecta molt al seu sector.

Explica que col·laboren molt amb la FAVB per detectar problemes vinculats a l'oci nocturn i actuar-hi sense causar perjudicis al sector. Per contra, els Plans d'usos només restringeixen, i assegura que provoquen la pèrdua de molt de comerç de proximitat a la ciutat, que "desertitzen" els carrers d'activitats comercials.

Reivindica la necessitat de salvar locals comercials, donant suport al comerç de barri, i tenir una mentalitat més oberta a nivell empresarial.

- R.M. del Gremi de Discoteques, denuncia el greuge entre els empresaris que paguen els impostos i els empresaris que no els paguen. Els que els paguen, estan ofegats fiscalment i no tenen marge econòmic.

Comenta també que les activitats musicals estan demonitzades, però en canvi el comerç de CBD i els "clubs privats de fumadors" tenen massa privilegis i alhora donen molts problemes. Mà estesa a treballar amb la Comissionada de la Nit de Barcelona. Afegeix que els preocupen molt els Plans d'usos perquè en la seva opinió promouen l'extermi de les activitats musicals (per exemple, no es protegeixen clubs musicals emblemàtics, que també són una part molt important de la cultura i la història de la ciutat).

Denuncia també un greuge del sector musical respecte altres activitats i gremis, i exigeix una política general per protegir les seves activitats.



- T.A. d'ADETCÀ, comenta que els teatres no són oci nocturn, però s'hi acosten. Comparteixen la circumstància que s'han de multiprogramar per obtenir prou ingressos que compensin els lloguers dels grans edificis que gestionen.
Reivindica que cal promoure als Plans d'usos l'excepcionalitat dels teatres, perquè amb determinades restriccions horàries de sortida d'espectadors al carrer es redueix molt l'horari en què es pot programar teatre, i això els ofegarà econòmicament. Afegeix una reivindicació específica sobre el Teatre Principal, com a espai clau i emblemàtic que caldria que reforqués la cultura i l'activitat teatral. Afegeix que l'antic Teatre Capitol també està en una situació complicada.
- J.A. de Born Comerç, està preocupat d'escoltar només paraules com suspensió, ordenança, moratòria,... i pensa que seria més positiu un relat que parli de promocionar el comerç de qualitat, d'integració i convivència, que es mirin casos d'èxit arreu d'Europa...
Afegeix que els Plans d'usos fins ara no han servit per millorar la situació dels barris a Barcelona, però que un altre tipus d'iniciatives, com ara els segells de qualitat del comerç, sí que estan funcionant. Explica que hi ha massa burocratització pels usos dels locals.
Comenta un cas específic de terrasses de bars i restaurants a carrers estrets, pensa que s'haurien de regular de manera particular perquè si s'apliquen els mòduls de càlcul d'altres situacions d'espai públic amb més amplitud, no són econòmicament sostenibles.
- A.E. d'ACIB, comenta que es va molt tard, perquè ja s'està perdent el comerç de qualitat al barri. Considera que els Plans d'usos incideixen positivament en aquest aspecte.
- R.G. de Foment del Treball, comenta que seria bo fer un anàlisi de l'impacte de tots els Plans d'usos previs que s'han fet sobre l'àmbit i les activitats presentades, així com un anàlisi comparatiu amb altres districtes, per saber ben bé si han funcionat les anteriors estratègies i aproximacions o no.
Denuncia que el Pla d'usos anterior va provocar una degradació del comerç alimentari, i va facilitar l'aparició de molts supermercats "24 hores" que no aporten beneficis locals comunitaris als barris.
Fa esment que la llibertat horària sempre beneficia als grans comerços i perjudica als petits, i que calen eines per abordar-ho, doncs el Pla d'usos no pot fer-ho.
- A.M. de l'Associació Veïnes i Veïns del Raval, diu que està bé que el Pla d'usos limiti el monocultiu turístic al Raval, especialment perquè les seves necessitats bàsiques com a veí a nivell comercial no estan cobertes. Reivindica que el Pla d'usos està per defensar els veïns i veïnes i les seves necessitats quotidianes.

- J.B. de l'Eix Comercial del Raval, reivindica també l'anàlisi de l'impacte dels anteriors Plans d'usos.

Denuncia els preus abusius de lloguer dels locals, i explica que això determina el tipus de comerç o empreses que hi poden accedir. Hauria de prevaldre el petit comerç, i no les grans cadenes o les grans franquícies.

També demana un esforç d'inspecció en general, i de les empreses de *souvenirs* en particular (tant de les legals com de les "encobertes").

Reivindica un procés de redacció del Pla d'usos que no enfronti veïns i comerciants, sinó que treballi per a què aquests col·lectius trobin acords i cooperin.

Aposta per un plantejament estratègic tant de restauració de qualitat, com de cultura de qualitat.

Demana que hi hagi una visió global de tots els Plans sectorials que hi han a Ciutat Vella, i que el Pla d'usos es redacti recolzat i complementat amb tots ells.

- X.C. de l'Associació de paradistes del Mercat Santa Caterina, pregunta si el Pla d'usos afecta només a locals de planta baixa o també pot revisar les llicències d'Airbnb, hostels, habitatge turístic... Considera que s'hauria de treballar en paral·lel amb tot.

- M.M. de l'Associació Veïnes i Veïns Barceloneta, fa l'observació que existeixen molts més locals relacionats amb el CBD i "clubs privats de fumadors" dels que s'han mostrat als mapes de la presentació. Explica que des de l'AVV Barceloneta poden aportar informació valuosa del barri, i donar valor així al coneixement col·lectiu.

També reivindica no separar comerciants i veïns a nivell associatiu com a interlocutors segregats a la redacció del Pla d'usos.

Explica que el barri necessita comerç local i activitat quotidiana, que es troba en una situació d'emergència veïnal. Afegeix que si el comerç local ha de sorgir dels veïns i veïnes, s'han de fer polítiques per incentivar i impulsar aquestes iniciatives, que si no es fa així, sempre guanyen els grans empresaris que tenen capacitat per pagar els lloguers altíssims que es demanen.

Denuncia els comerços de restauració que posen música en directe sense llicència, i que, de nou, solen ser grans empresaris amb capacitat per pagar les multes de les seves infraccions.

Fa l'observació que, històricament, els mercats municipals han sigut vertebradors del comerç de proximitat i de la vida quotidiana, però que ara això ja no funciona així.

Demana inspeccions efectives de les *dark kitchens*, i denuncia varies situacions irregulars que sembla que el Pla d'usos no està abordant.

Apunta que un indicador rellevant seria l'anàlisi de locals amb més de 10 anys d'antiguitat, cosa que evidenciaria l'alta rotació comercial i els efectes negatius que això provoca per la vida comunitària.

Comenta que des de Patrimoni urbà no s'està fent bé la feina respecte als comerços històrics perquè n'hi han massa que han de tancar (posa l'exemple de les farmàcies històriques).

- M.P. de la FAVB, explica que l'anterior Pla d'usos ha resultat ser un desastre, i posa exemples de carrers de Ciutat Vella que avui estan totalment degradats.

Comenta que les intencions técnico-polítiques exposades avui li semblen bé, però que històricament, quan es passa a l'acció, mai s'assoleixen aquests objectius benintencionats

Considera que no hi han activitats inadequades, sinó localitzacions inadequades, i que s'ha de pensar a nivell de ciutat en aquest sentit.

Afegeix que s'ha oblidat la visió dels veïns i veïnes com a clients de la ciutat, i denuncia que no hi han comerços de proximitat per la vida quotidiana. Proposa una solució per resoldre-ho, que consisteix a omplir els edificis de veïns i veïnes, és a dir, atacar el problema des de l'habitatge local per a que hi hagi més demanda de comerç de proximitat.

Adverteix que cal actuar per evitar la picaresca i fer complir la norma, denuncia que hi han molts comerços que l'incompleixen i que habitualment no es detecta a les inspeccions.

Aclareix que la FAVB està en contra de que els comerços locals hagin de tancar i que no estan en contra del turisme.

Reivindica voluntat per incorporar als petits comerciants als processos participatius, i no només als "eixos comercials" o als "gremis".

- P.B. d'Amics de la Rambla, comenta d'aprofitar la transformació en curs de la Rambla per també abordar un canvi d'usos, i denuncia que la suspensió de llicències està deixant perdre aquesta oportunitat. Proposa que es sigui més selectiu amb la moratòria, per facilitar ja l'aparició d'usos més "benintencionats", per exemple aixecant la suspensió per usos educatius, culturals, d'atenció al públic,....

Reivindica que el Pla d'usos contempli una zona especial a l'àmbit Rambla, per promocionar la cultura, les arts escèniques, les llibreries,... com a eix emblemàtic de la ciutat que és.

Demana una Comissió de treball específica en aquest Pla d'usos per a l'àmbit de la Rambla i de la Plaça Reial.

Afegeix que als Plans d'usos no només és important prohibir sinó també promocionar les activitats que tinguin retorn al barri.

Anuncia que des d'Amics de la Rambla voldrien crear un consorci entre l'Ajuntament i les entitats del districte, a l'estil de Londres o París, per promoure activitats beneficioses o amb més interès per al districte.



Ana Olalla explica que la diagnosi està en curs, i agraeix el feedback de totes les assistents perquè així es podrà enfocar el que queda de feina incorporant tots els comentaris i aportacions d'avui.

Aclareix que encara s'estan revisant locals un per un, especialment en algunes circumstàncies més delicades, i que quan acabin aquesta tasca es comptarà amb una informació més detallada.

La visió evolutiva de Plans i documents anteriors a aquest Pla d'usos també s'està tenint en compte per poder avaluar el seu impacte i aprendre dels encerts i els desencerts.

Mar Santamaria insisteix que aquest Pla d'usos només podrà actuar sobre una part de les activitats detectades, i només amb certes regulacions o limitacions que no podran abastir totes les problemàtiques que han esmentat les assistents.

Ana Olalla recorda que es tracta d'un Pla urbanístic, i que moltes de les coses que han apuntat les assistents s'haurien de regular amb altres instruments, que sí que han d'actuar en paral·lel. Aclareix que els segells de qualitat per determinades activitats li semblen una bona proposta, però que aquest aspecte no el regula un Pla d'usos.

Explica que amb la redacció del Pla d'usos es vol fomentar un canvi de model, però que no es pot aconseguir només amb això.

Reconeix que falten estudis dels locals de planta baixa, però que ho tenien previst, ho faran, i creuaran la informació amb la resta de dades.

Afegeix, respecte als teatres, que ja es protegien abans i que tenen en ment poder regular i protegir les activitats culturals que s'hi donen.

Recorda que les suspensions de llicències són el procediment legal habitual, pensades per evitar especulació, i que no hi poden fer res diferent.

Aclareix també que el Pla d'usos només regula les plantes baixes, i que per tant no poden incidir en habitatges turístics ni res semblant, tot i que la informació al respecte les tindrà en compte de cara a la diagnosi.

Afegeix que com a redactores els interessava molt escoltar les aportacions de les assistents, agraeix la informació compartida perquè els hi serveix molt, i prenen la sessió com una reunió de treball més, doncs la diagnosi està encara pendent de tancar.

Carmen Zapata anuncia que el 6 de maig es presentarà una nova Mesura de Govern amb accions concretes que incideixen en moltes de les problemàtiques dels carrers que s'han esmentat avui, i que milloraran la convivència amb els veïnat. Encara no



pot anticipar les mesures, però assegura que es faran i aconseguiran una ciutat vivible de dia i de nit.

Montserrat Surroca explica que s'està acabant de redactar la reforma de l'ordenança de convivència. En aquesta ordenança sí que es preveu la possibilitat d'incentivar activitats que impacten en la convivència a l'espai públic. Assegura que no només es posa el focus en la sanció, i que incentiven bones pràctiques al districte que milloren l'espai públic.

4. Cloenda

Iván Pera, afegeix que el què s'ha presentat avui és la diagnosi inicial i assegura que les aportacions de les participants han sigut molt valuoses. Afegeix que recull la necessitat de passar plegats d'un escenari de confrontació a un de col·laboració entre veïns, comerciants i administració.

Assegura també que, a banda del Pla d'usos comentat avui, es farà un abordatge de la situació de Ciutat Vella amb moltes altres instruments, i que desenvoluparan polítiques de foment de les oportunitats.

Agraeix la participació i l'assistència, el compromís i la implicació, i emplaça les participants a les properes sessions del procés.

Finalment, sense més intervencions, Gerard Lillo agraeix l'assistència i dona per acabada la sessió.

Acta elaborada per Arnau Boix.